

PRAWO PRACY – OCHRONA PRACOWNIKA I OBOWIĄZKI PODATNIKA

Podczas zajęć:

1. Poznasz systemy płac
2. Nauczysz się rozróżniać płacę netto od brutto
3. Poznasz różne zagadnienia związane z urlopami
4. Zapoznasz się ze zjawiskiem mobbingu
5. Poznasz obowiązki podatnika związane z Deklaracją podatkową PIT

• Do przeprowadzenia zajęć zapoznaj się z przygotowaną prezentacją – zrób notatki w zeszycie z tych treści, które uważasz za najważniejsze. Jeżeli potrzebujesz więcej informacji – możesz też korzystać z podręcznika do PODSTAW PRZEDSIĘBIORCZOŚCI lub materiałów znajdujących się na platformie epodręczniki:

<https://epodręczniki.pl/a/zrozumiec-rynek-pracy/DHZyc8luZ>

FORMY WYNAGRODZENIA



Płaca netto a brutto

Na WYNAGRODZENIE BRUTTO składają się:

- wynagrodzenie pracownika „na rękę” –

WYNAGRODZENIE NETTO

- podatek dochodowy

- składki na ubezpieczenie społeczne

- składki na ubezpieczenia zdrowotne

KOSZTY PRACY – koszty ponoszone przez pracodawcę w związku z zatrudnianiem, przekwalifikowanie i doskonaleniem pracowników.

Urlopy pracownicze

RODZAJE URLOPÓW

- Urlop wypoczynkowy
- Urlop na żądanie pracownika
- Urlop bezpłatny
- Urlop szkoleniowy
- Urlop okolicznościowy
- Urlop w celu poszukiwania nowej pracy

URLOPY ZWIĄZANE Z RODZICIELSTWEM

- Urlop w celu opieki nad dzieckiem
- Urlop macierzyński/tacierzyński
- Urlop ojcowski
- Urlop rodzicielski
- Urlop wychowawczy

Mobbing

jest to rodzaj przemocy psychicznej,
stosowanej przez jedną lub kilka osób
przeciwko przeważnie jednej, rzadziej
przeciwko grupie osób.

Mobbingiem jest:

długotrwałe nękanie,

dokuczanie,

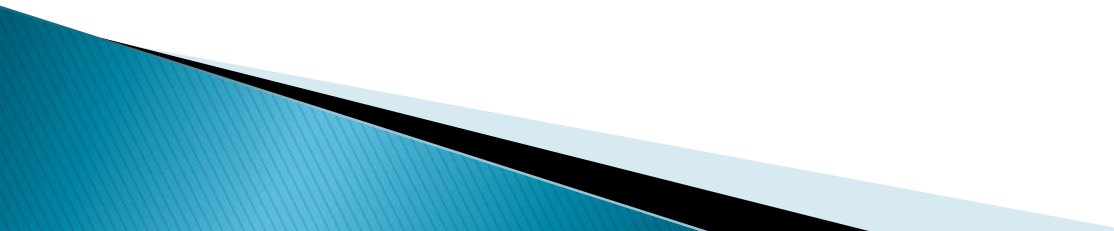
poniżanie,

prześladowanie,

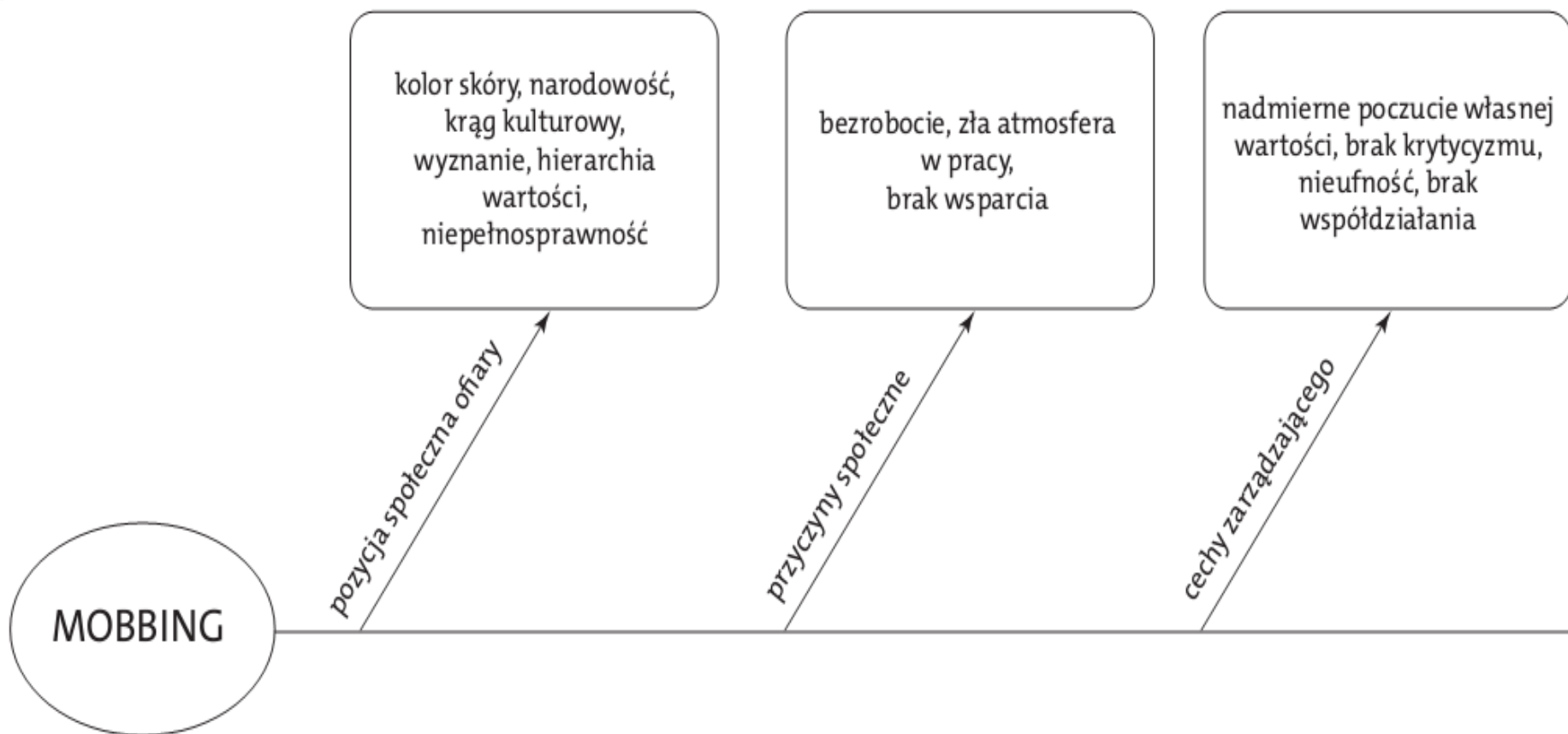
straszenie wybranej osoby (osób) przez
przełożonych lub współpracowników.



Historia

- ▶ Pierwszy zdefiniował zjawisko: H. Leymann – lekarz psychiatra i psychoterapeuta – w raporcie z badań przeprowadzonych w Szwecji w latach 1982 – 1983.
 - ▶ K. Lorenz badał mobbing w środowisku zwierząt – zdefiniował to jako zachowania zwierząt, polegającego na gromadnym nękanii jednego dużego zwierzęcia przez inne, mniejsze, ale działające w grupie.
- 

Przyczyny zjawiska mobbingu



Kryteria zjawiska

- ▶ ciągłe (pojawia się przynajmniej raz na tydzień),
- ▶ długotrwałe (co najmniej przez okres pół roku),
- ▶ nierównorzędne pozycje ofiary i prześladowcy w stosunku do siebie, mobber w wielu przypadkach ma wyraźną przewagę nad swoją ofiarą; najczęściej są to relacje zależności w hierarchii służbowej,
- ▶ ma charakter celowych niszczycielskich działań ze strony mobbera, za pomocą różnorodnych metod,
- ▶ podłożem mobbingu jest możliwość uzyskania przez mobbera określonych korzyści (np. finansowych, poprzez wyeliminowanie konkurencji i awans),
- ▶ ofiara mobbingu w wielu przypadkach nie jest w stanie określić racjonalnych powodów prześladowań,
- ▶ pracownicy często są biernymi świadkami, obserwatorami aktów przemocy psychicznej; brak reakcji z ich strony powoduje, że mobbing może trwać bardzo długo, powodując negatywne skutki nie tylko dla danej osoby, ale też dla całego zakładu pracy, wskutek złej atmosfery oraz niskiej wydajności pracowników

Mobbing zazwyczaj nie ma charakteru otwartej, jawnej agresji, atak na ofiarę przeprowadzany jest środkami manipulacji psychicznej, przy zachowaniu pozorów poprawności relacji, często bez przekraczania formalnych zasad funkcjonowania społecznego w firmie.

- ▶ *Manipulacja uczuciami*
 - ▶ *Zastraszanie*
 - ▶ *Obwinianie*
 - ▶ *Poniżanie*
- 

- ▶ ***Manipulacja uczuciami***

Prześladowca dąży do tego, aby u człowieka mobbowanego wywołać i podtrzymywać lęk, poczucie winy lub uczucie poniżenia, upokorzenia.

- ▶ ***Zastraszanie***

Aluzyjne lub bezpośrednie komunikaty o zagrożeniu jej pozycji zawodowej i/lub społecznej w firmie, a nawet poczucia bezpieczeństwa fizycznego; nadmierne kontrolowanie pracy osoby mobbowanej, fizyczne jej izolowanie lub utrudnianie jej komunikacji z otoczeniem, wydawanie niemożliwych do wykonania poleceń, zlecanie zadań znacznie przekraczających jej kompetencje, itp.

▶ *Obwinianie*

oprócz bezpośredniej formy słownej, może przybierać postać: niesprawiedliwego traktowania jej w sprawach premii, nagród, podwyżek, awansów itp., nadmiernego, nieuzasadnionego kontrolowania jej pracy, zmuszania jej do zostawiania po godzinach, nadmiernego przypominania jej, jak wiele firma dla niej zrobiła, ostentacyjnego i niesprawiedliwego chwalenia innych, itd.

▶ *Poniżanie*

upokarzanie i wszelkiego rodzaju dyskredytowanie osiągnięć osoby mobbowanej

Znaczenie mobbingu dla grupy

- ▶ Przyczyny – patologia procesów społecznych zakładu pracy
- ▶ efekt niewłaściwego zarządzania zasobami ludzkimi firmy.
- ▶ Obecność kozła ofiarnego – skupianie negatywnych emocji większości ludzi, prześladowcy rozładowują na nim swoje frustracje, będąc tym samym bardziej znośnymi dla reszty.
- ▶ mobbing – forma uzależnienia ofiary od prześladowcy – przełożonego, w celu możliwie najdłuższej i najdokładniejszej eksploatacji zasobów ofiary. Ofiara i prześladowca niejako poszukują się nawzajem i uzupełniają

Skutki Mobbingu

- ▶ ofiara – różnorodne formy zaburzeń psychicznych i psychosomatycznych, poczucie odizolowania, niezrozumienia i odrzucenia.
- ▶ grupa, w których utrzymuje się zjawisko mobbingu – degeneracja procesów społecznych, dominują w nich różne formy manipulacji i pogarsza się komunikacja, destrukcyjne funkcjonowanie

Międzynarodowa Organizacja Pracy

- ▶ mobbing to obraźliwe zachowanie poprzez mściwe, okrutne, złośliwe lub upokarzające uświadczanie zaszkodzenia jednostce lub grupie pracowników (...), którzy stają się przedmiotem psychicznego dręczenia.
- ▶ mobbing to działania lub zachowania dotyczące pracownika, polegające na uporczywym i długotrwałym nękaniu lub zastraszaniu pracownika, wywołujące u niego zaniżoną samoocenę przydatności zawodowej, powodujące lub mające na celu poniżenie lub ośmieszenie pracownika, izolowanie go lub wyeliminowanie z zespołu pracowników, np. ciągłe krytykowanie wykonywanej pracy lub życia prywatnego pracownika, ustne groźby i pogrożki, unikanie przez przełożonego rozmów z ofiarą, zmuszanie do wykonywania prac naruszających godność osobistą bądź też zlecanie prac bezsensownych, poniżej umiejętności pracownika lub dawanie zadań przerastających możliwości i kompetencje pracownika w celu jego zdyskredytowania itp.

Analiza przypadku mobbingu

Na kolejnej stronie znajduje
przypadek związany ze
zjawiskiem mobbingu.

Przeanalizuj go i zapisz swoje
odpowiedzi w zeszycie
przedmiotowym.

Wyślij zdjęcie/skan zeszytu, na
mój adres email
(justyna.syga@gmail.com).



Karta pracy – Porada prawna dla osoby mobbowanej
„Pracuję w firmie, w której mobbing jest sprawą nagminną i stale stosowaną przez szefa. Objawia się to głównie jego gwałtownymi reakcjami, niekontrolowanymi napadami złości. Przełożony używa wulgaryzmów, łży i poniża pracowników naszej firmy. Stopień gwałtowności reakcji tego człowieka jest najczęściej niewspółmierny do stopnia problemu, który zazwyczaj można naprawić w krótkim czasie i bez strat dla firmy. Moje pytanie brzmi: W jaki sposób można takiemu człowiekowi udowodnić stosowanie praktyk mobbingu? Nikt z nas nie chodzi z dyktafonem ani kamerą, aby nagrywać jego krzyki, kopanie w biurka i niszczenie sprzętu biurowego”.

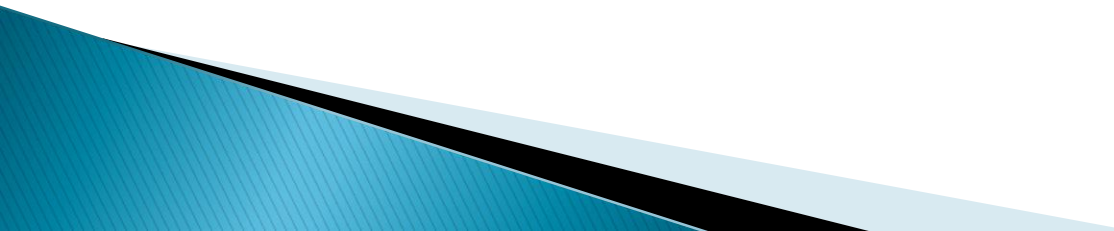
POLECENIA:

1. Przedstaw, co można zrobić, aby zmienić zaistniałą sytuację.
2. Zaproponuj działania, które należy podjąć, aby udowodnić praktyki mobbingu.
3. Określ, jakie instytucje mogą udzielić pomocy osobie mobbowanej.

OBOWIĄZKI PODATNIKA

- ▶ WSZYSTKIE DOCHODY, KTÓRE OSIĄGNĘLIŚMY SĄ OPODATKOWANE I JEŻELI JESTEŚMY ZATRUDNIENI POTRĄCONY ZOSTAJE PODATEK ZWANY POPULARNIE: PIT
- ▶ JEŻELI POSZUKUJESZ INFORMACJI NA TEMAT PODATKÓW, ROZLICZEŃ I TERMINÓW – ZAWSZE KORZYSTAJ ZE STRONY OFICJALNEJ MINISTERSTWA FINANSÓW

<https://www.podatki.gov.pl/>



- ▶ Osoby poniżej 26 roku życia od 01 sierpnia 2019 r. nie mają potrącanego podatku PIT – więcej informacji:
<https://www.podatki.gov.pl/pit/bez-pit-dla-mlodych/>
- ▶ Ministerstwo Finansów przygotowuje wstępnie wypełnione zeznania podatkowe – więcej informacji –
<https://www.podatki.gov.pl/pit/twoj-e-pit/>
- ▶ Najczęściej składaną deklaracją dotyczącą osiągniętego dochodu jest deklaracja PIT 37 – zobacz druk poniżej

https://www.podatki.gov.pl/media/5668/pit37_26-10.pdf

